

Čas. Hus. kn. div. 60, 1896

Tak hontivý souhlas s náboženskou proměnou spojení s oddanou věcností k moci politické, která ji způsobila. Ferdinand II. jest Pešimovi a deo ipso destinatus orthodoxae in Bohemia religionis vindex. Činil zajisté sebe vřelejší politování žalostného osudu českých lidí před očima cenných pobělohorských neskorodným projevem uplné resignace. Pešina činil mnoho ve prospěch českého jazyka, ale cokoliv bral před se, chytánem bylo proti námstkám sebe zlo- myšlnějším jako skutek zároveň i ke blahu církve a k oslavě císařství české; a z nářku pro ztrátu národních a politických statků ve spisech jeho, vůbec nezává vále k činu, nýbrž mu- čennické odříkání, které mohli vítězové snadno trpěti, když bylo zpečetěno rozhodným schválením nejdůležitějších skutků jejích.

Ze vřelky spisy Pešinovy, kterým v prospěchy církve stávaly se nad národní, nebyly proti jeho přesvědčení jen k tomu konci přičteny, aby knihy byly schváleny k tisku, o tom kromě jeho vychování a všech jiných okolností nelze rozhodněji svědět, jeho život a známá povaha. Byli-li Pešina dříve tak slabá a muž povahy tak nízké, aby se byl žádo- stivé přiblížoval k Leopoldovi I. a domáhal se jeho přízně svého národa? Pešinův styk s dvorem císařským, o kterém nám teprve bude ještě mluvit a ukázati, že jeho předním účelem bylo, prosířiti věci národní, dokazuje upřímnost jeho gymnásni katolického císařství.¹⁹⁾ Muž, který z věrnosti k určitému povinnostem vzdal se přízně arcibiskupovy, nebyl by pokorným dvořanem zapíral žádání svého, přesvědčení a nejméně zřezoval svýj národ z celé duše mlouvaný.

Předtím již z Pešimova smyšlení a z obsahu ostatních spisů jeho zřejmo, že od vydání druhého dílu Marsa, spisovatele nemohly zadržovati oblibu náboženské ani politické. Velmi nemilý bylo nebezpečně vyšem byly osobní ohledy, na slechtu, pro které Pešina hodlal nechat k pohrobinnému vydání pokračování Marsa od r. 1632 na své doby, kdy by je na- psal; i není nemožno, že Pešina, chtěje obrousiti podobně nebezpečná ostří také v druhém díle k tisku chytánem, ponekud otálel s vydáním.

Ale prodlévání s tiskem této důležitější polovice spisu, který učinil Pešina otcem moravského dějepisu a jedním z nejvýznamnějších dějepisců, kteří po jeho dobu psali o českých dějinách,²⁰⁾ stálo se osudným.

¹⁹⁾ Srovnej, kterak Balbinovu oddanost vládě dověděl, životopisec jeho Em. Topner v poznámce k jeho Obráně na str. 37.

²⁰⁾ První jména Pešinu nazývá d'Elvert, druhým A. Gindely. Jakkž vyslovně podobně káme, že rozhodně nepřiznává nauky Palackého vztahují se jen k prvnímu dílu Marsa, s nímž jediným Palackému bylo činiti.

Vydávaje r. 1677 první díl Marsa Moravského Pešina nechtěl, že to jest poslední jeho celý čin literární. Snazně přání máje, aby také Marsa čísti mohli všichni lidé český a aby také tento plod nekalkulované práce jeho pomáhal udržovati živou sílu českého jazyka, Pešina nyní pečoval o jeho vydání v českém překladě.²¹⁾ Mimo to shrnul další látku k moravskému dějinám a zvláště na počátku r. 1679 navštívil ještě ve Slezsku přítele své Čenka Hovorn z Lipé a Vřetova z Rounova, obzřaje se velkolepým rodným archívem pánů z Lipé.²²⁾ Přední pak práci jeho té doby bylo, že pořádal Moravograhii,²³⁾ máje nyní naději, že provede hlavní své dílo, kterým chtěl zvláště osvědčiti lásku a úctu k rodné zemi a posilnit hynoucí památku minulosti a s ní zmlčenou sebedůvěru v hdu. Vedle toho také místopisem království Českého se zaměstnával.²⁴⁾

Ale vše to namáhání již bylo marné, neboť krátce nyní s rostoucím štěstím za novými úspěchy, Pešina z nenadání stanul na pokraji hrobu.

K objasnění básně o Olbráchovi w rukopise Králdworském.

Podává
W. W. Tomek.

Roku 1849 uveřejnil jsem w časopise tomto pojednání o příběhu dobytí Prahy proti Polanům roku 1004, jehož zá- věskau bylo, že básně o příběhu tomto v Rukopise Králdworském w té způsobě, ve které se nám zachovala, ne- mohla být složena w jedennáctém, nýbrž teprw we třináctém

²¹⁾ Při opise Dobnerova spisu v zemsk. archíve moravském při- lížím jest originál listu, kterým 28. března r. 1679 Mikuláš Bialkovic z Litomyšlí nabídl Pešimovi, že by Marsa přeložil, aby bylo sblíženo Pešimovo přání, pronese, př. Jonakého roku, když byl Bialkovic u Pešiny v Praze při tabuli. Když by „knob. Arnoldův“ k tomu neměl bylo by, př. třeba hledati jiného impressora, který by Bialkovic za první přeložoval.

²²⁾ Paecht psal z Prahy 17. ledna r. 1679 hr. Helmnu Čeni- novi: Der Herr Erzbischof ist heut verreist, der Herr Tundechant Pešina gastern, den Herrn von der Lehp und Herrn von Rupon in Schlesien zu besuchen, dem sie bohemias antiquitates historicas zu communiciren versprochen. Archív. Jindřichohradecký.

²³⁾ Sředovský z Dobner podává tuto zprávu.

²⁴⁾ Viz o tom níže vypsání jeho písemné pozůstalosti.

soleté. Vědla ne k sepsání tomu newyhnutelne tehdejší sadra na w mistopise Pražském, ze kterých se mi zjeví, o ze se dobyti ono newzabowalo na nynější města Pražská než na hrad Pražský, a že tedy wyprawowaní básnicka rukopisu Královorského, které se wzhahuje k městu, totiž k Starému městu Pražskému, teprw w 13. století opewaděnému, w odpow jest se stájším zpráwami Theobarda Merselorského, a Kosmy ano, i Dalemila s básnkem, asi sawelkého, které zřetelne mluwí jen o hrade Pražském.

Poněwadž tehdáz nebylo žádných pohybowacích o pravosti Rukopisu Královorského, nebylo mi potřeba wyprawowaní básnikowo w pojednání tom porovnáwati, také s pozdějším wyprawowatelem o onom příběhu. Učim jsem si owsem i tehdáz ruzsudek o poměru mezi nimi, a básnkem, ale nemel jsem přičiny jej wyládati, protože účel pojednání mého nebyl jiný, než osprawediti, proč w nejstarším dějepise Pražském, o kterém jsem tehdáz psáti počínal, nemohl jsem básné rukopisu Královorského užití za pramen. K tomu pojednání mé tehdější úplně posáčowalo. Nymí když máme před sebou celé, abych prawého slowa užil, domáči splnuiti proti prawosti rukopisu, powinna se cítim mínení swé o básni týkající se dobyti Prahy roku 1004 také s oné stránky wyloziti.

Básník rukopisu Královorského přeložil dějstvé příběhu onoho s hradu Pražského do města Prahy. Kdežto totiž dle starších zpráv Čechowé uderili na Polany, kterými byl osazen hrad, básník wyprawuje, jak z lesa za nynější Strahowém w noci před rozednutím zřicha sestoupili a w Praze, totiž na Malé straně, tehdáz ještě nehrzené, se ukryli, odtud pak we stozumění s pastuchem, kteremu stžáz otevřela, brán u přese Wltawu, na most wskocili a přes něj uderili na Polany ještě we snu pobřížene, a we zmatku na útek z města, totiž ze Starého města Pražského, je zapudili.

Staré město Pražské bylo ponejprw za krále Wáclawa I opatřeno zdi a příkopem, a ještě za téhož krále, byl také přístup k mostu přes Wltawu na břehu Malostánském ohražen, a věži nad bránou opatřen, když zakal Malá strana ještě aspoň do roku 1257, co paubé pohradí zůstáwala otevřena, teprw pak potom založeno na ní malé hrzené město,

tak zwané Nové město pod hradem Pražským. Tyto místo-
písne po méry měl básník na mysli, a k nim přispůsobil si
talcé podání, které mu sloužilo za základ. Užil w tom wol-
nosti básnické, což jim méně může poládko býti za ne-
podobné, když w spisích historických blízkých toho času
sem tam totiž nacházíme ze totiž písaři, třeba sobě příběh
roku 1004 také do města kladli:

W neměchem prosackém překlade Dalemila w kapitule
XXVII o tomto příběhu jednající, čte se: Do hofen dieg Pe-
hem in die staz, und die Polen lissen allos, das sie hatten,
und die Polen Do standen die Pehem in mitten auf dem ringe,
und die Polen fohen weck. Podobné w jednom ze starších
rukopisů českých Dalemila, Cambriidském totiž z prostředka
14. století, (w Jirekownu wydání na str. 74), čte se: o úteku
Poláků: Polené se neozříechu, až druží nazi na Pnu stranu
(rozumněj, na lomu stranu) se plawiechu. Onau stranau roz-
umí se w pamětech Pražských ze 14. a 15. století wždy Malá
strana Pražská, a tak tedy dle toho písaře Polané ze Sta-
rého města od Čechů dobytého na Malou stranu přes řeku
utkali. Mohlo by se obecně za to míti, že snad kdo byl na
Malé straně, onau stranu Staré město neboli wšbecj prawy
předstawoval, dobytí hradu, nu města, proti Polanům, tak
žeby některéj utkající z hradu přes Wltawu na prawý břeh
se plawili. To však se nasklze, ku příběhu nehodí; nebo
z hradu byl útek na jiné strany snadnější; přes wodu na
Staré město utkali bylo by walo práwé dáwati se do ru-
kau nepřítel, českého totiž obywatelstwa tehdějšího podhradí
na této straně řeky. Oba dva tyto písaři představují si tedy
dobytí Starého města Pražského od Čechů, a wyhnutí Po-
lanů odtud. Možná, že se práwé básnkem rukopisu Králo-
dorského dali s wěsti k tomu přenesení děje z hradu do
města, ac najisto se to twrditi nedá. Dost na tom, že básník,
který si událost tak představowal, nezastal osamofelný
) Zánovní nepřítelé rukopisu Královorského wýtřkají
básníkowi podiwau, chybu, které pry, se dopustil proti místo-
pisu Pražskému 13. století, a dowozují z ní, že musí sepsání
jeho býti pozdějšího původu. Brána, která byla otevřena
pastuchowi, na jehož znamení wádky kové, čeští s lidem swým

na mostě vskočili; pry se patrně macházela na konci mostu při Starém městě; nebo básník praví, že pastucha teprv když mu stráž na jeho volání bránu otevřela, vstoupil na most; kdyby měla rozuměna býti brána při mostě na Malé straně, byl by pry pastucha musil na stráž volati přes celý most, přes celou velkou šířku řeky pod Staroměstské břehy totiž. Z toho pry jest viděti, že básník o věži a bráně Malostranské nevěděl; rybrž Malostranu i proti vodě, co otevřenou a jen Staré město za opěvnění sobě představoval. Tím pry se dále dopustil jiné ku pravdě nepodobnosti ve svém vypravování. Když pry teprv na trubení pastuchovo kníže Oldřich a vládykové jeho s vojskem svým na most vskočili, a to se hynolem velkým, byla by stráž mohla bránu Staroměstskou v čas zase zavřít; na to pry básník nepomyšlil.

Obviněn toto jest nedůvodně. Básník rukopisu Královského přejal pastuchu ze starší pověsti, kterou znal také Dalemil. Díle pověsti této pastucha zradil Oldřichovi a věrným jeho hradi Pražský. Tam byla věc jednoduchá. Pastuch, chtěje stádo z hradu vyhnati, dal sobě od vátného spustiti most přes příkop (při hlavním vchodu do hradu z nynějších Hradčan); na znamení trubení jeho dané Čechové přes most ten do hradu vskočili. Když básník pověst tuto přenesl doh do města, měl v kom. některé nesnaze. Zde byla brána před mostem (na Malé straně), která se musila otevřít. Když byl pastucha ze Starého města se stádem přišel přes most k této bráně, bylo by stádo zajisté bývalo nemilanu překážkou v cestě vojsku, které mělo přes most hnáti k Starému městu. Básník si pomohl z toho tím spůsobem, že mluví o pastuchovi, ale nemluví o žádném stáde. Zdá se, že si představuje věc tak, jakoby pastucha přelýhal na Malé straně a odtud si dal otevřít bránu k mostu, aby na Starém městě teprv stádo sebral od hospodáři, jak je zvyk v obcích venkovských, kde společného pastýře mají. Básník nic nepřaví o bráně Staroměstské při mostě (kterážto byla pozdějšího původu, než Malostranská). Pastucha bojovníkům českým, na Malé straně ukrytým, zjednává otevření brány přes Vltavu, ne za Vltavu; otevřenou bránu za ním kněz a vládykové vltavou na most, a zde hned

hubnouváním a truběním dávají znamení a boji, který se dále vypisuje.

Jide pastucha po serém jutře
hlásá bránu otevřít vzhůru;
Slyšete stráž, volámě pastuchino,
otvor mi bránu přes Vltavu.

Wznide pasyly na most hlásno trubi,
vskoci kněz na most, sedm vládyk za ním,
proltni cvila se všem se svým lidem,
Uderichu rány hubny hromně.

Wytlačahu zvluky truby hlučné.

Chorlivi ku sbory na most vrazú,

ves most obrásá se, pod jich dávem aid,

Wrhnutí do Starého města nemělo tu žádné další překážky. Pojáci, strachem poražení, odtud se dali na útěk.

Básník popisuje útěk tento živě, ac krátce, praví přitom: Dávem trů ku bráně, příkopy. Nepřátelé rukopisu Královského přiliš sobě musí lámati hlavy vykladem slov těchto následkem toho, že básníkovi podstrkují bránu Staroměstskou místo brány na Malé straně. Ponevadž básník žádné brány u mostu na Starém městě neznačí, od palčavě největší částí obliží tím samým, a pozastavovali se můžeme jen nad tím, že utkali Polané bránu, a ne bránu, protože brána k útku ze Starého města bylo více. Da se to nej snadněji vyložiti malou nedůsledností, v kterou se dal básník svěsti při užití starších pramenů, z kterých čerpal. Starší podání, které nám zachovali Kosmas a Dalemil, vzťahovalo se, jak řečeno, na hrad. Odamtud Polané, když jednau bránu Čechové vřhli, totiž předt bránu od Hradčan, utkali druhau bránu zradit (per artam) postevitau, jak praví Kosmas, neb více brán nebylo), i také příkopy. Básník, jenž přenesl příběh s hradu doh do města, ničemu podřel z něho starší zprávy, snad již předtím i veršované, a mluví také při Starém městě jen o jedné bráně a příkopych. Wyklad tento jest velice na smadě, i vhodil na něj také profesor Gollwe swém historickém rozboru básni rukopisu Královského (na str. 23), ale při výloze jeho nehó dlo se mu na něm přestatí. Básníkovi starém u mizeme poleseel onen shovívavé prominouti; básník nový by se ho jisté z opatrnosti byl vysvětlal.

zřídlo totiž právě básně, kterou nyní známe z rukopisu Královského, že však do ní vplétal okolnosti, které znal z Kosmy a z Dalemily, ne veskrz případně, a že přidával k tomu také ze svého vlastního vtupu a vkusu. Dilem bímto vplétáním, nejvíce však nezáměstí svou s místopisem, Pruly v 13. století, přišel v odpor s tímto svým základním zřídlem. Co vypравuje Hájek o knížeti Oldřichovi a jeho věrných na cestě jejich od Dívčice až do Jese za Strahovem, toho rovnem s básní porovnat nemůžeme, protože začátek básně nemáme; nachází se začátek tento na dvou prvních listech z nichž se nám jen ústřížky zachovaly; ale dále přidrží se Hájek vypřavování Deshlova o útohu z Malé strany přes most na Staré město pomocí zrady pastyřovy, nedbaje na Kosmu a Dalemily, kteří mají dobyti hradu na zřetel. Ale Hájek neví nic o bráně Malostranské přes Wlatavu, nýbrž předstíraje si, myslí jen Staré město, co opevněné Pastucha s bojovníky českými smiřeny zjednává jim vstup do města bránu Staroměstskou při mostě. Jest však vědom nesnadnosti přitom, o které jsme výše mluvili. Než by Ochové z Malé strany přes danubý most byli došli až k Starému městu, byli by musili býti spozorováni, a brána by jim bezpochyby byla znase zavřena. Hájek pomohl, tomu zvláštním způsobem. U Dalemily čelí, že sobě pastucha, dal most spustiti (totiž most zdvihací, přes příkop, ku předu hrátům hradu Pražského). Danubý most přis. Wlatavu od Malé strany k Starému městu nemohl však býti zdvihací. Hájek si tedy vymyslí dva mosty, jeden danubý dřevěný od Malé strany až na malé vzdálenosti od Starého města, druhý krtěky zdvihací beryv. odud až ke bráně Staroměstské. Takových dvou mostů přis. Wlatavu v Praze ovšem nikdy nebylo; z vlastního vidění nemohl je Hájek již dokonce znáti, protože starý most, který stával ve 13. století, dávno již byl stržen a stál místo něho velký kamenný most. Karlovský most, který vstoupil v tichosti na danubý dřevěný most, a přiblížil se až k mostu zdvihacímu. Aby nebyli spozorováni, podotýká, že byla mlha. Nyní pastucha, sládo žena (dost podivno, že ze Starého města na Malou stranu a ne raději jinam do otevřené pastvy), dal sobě zdvihací most spustiti,

K objasnění básně o Oldřichovi v rukopise Královském. 365

a vstoupil na něj, dal *volati hlasitum rauderim* znamením Čechům, jna kterém oni na most vstoupili. (Welmim hlasitěho trubeni nebýlo právě potřeba, když Čechové již byli hned vedle na mostě danubém, ale v básni pastyřova zjasnořtřóbil, a tak se Hájek přejal tato slova.) Nyní následuje vypřavování o strachu a zmatku mezi Polky.

Nepřátelé rukopisu Královského tvrdí, že Hájek nevěděl vypřavování svého z básně, nýbrž naopak básník z Hájka. To však tvrditi může jen, komu byla již napřed dána uloha, aby dokázal podvratnost básně. Kdyby byl básník ceptal z Hájka, byl by z něho mohl přijmouti mnoho zajímavých podobností, k obsirnějšímu vylčení děje, my však jich u něho pohřešujeme; což však více by bylo i ku pořízení, jaku to zvláště stáshau náhodau byl by se vyjmul přitom všem významu Hájkovým, které jak ukázáno pocházely z nevědomosti Hájkovy o místopise Pražském ve 13. století, a byl by mané nůdli na názor pravý, kterého ani Hájek neznal ani nikdo jiný z pozdějších badatelů, ani Dobnera ani Palackého nevyjímaje! Otázky, proč by byl Hájek přejal z básně bůby, a ne také trauby a korahly, proč po básni kovi neopakoval reč Wýhonových s knížetem Oldřichem proč neudal počtu vládky a bojovníků, jak je udává básně, a jiné podobné mluvené tu ovšem nic neprospívá.

Diležitějši jest otázka, proč se nepřednějši pomocník knížete Oldřicha v básni rukopisu Královského nazývá Wýhoň Dub, u Hájka však Berkovec. Obecť jest uznáno, že se jedním i druhým jménem rozumí táž osoba. Wýhoň Dub objevuje se v rukopise Královském jak na praužku usřizženem, tak potom na celém listě, jímž se básně končí, u Hájka pak Berkovec rovněž, ve průběhu deje na cestě od Dívčice k Petřinu, i na pochode přes Malou stranu a přes most; u obau pak jest to přední osoba při vojské po knížeti. *Wýhoň* jest vlastní jméno vládky, *Dub* přijmení die osobní vlastnosti, podobně jak se ku př. u Dalemily nazývá Děřisek Turf, Roh neb. Chbor, Maudra, Hlava. Proč nepodotýká Hájek Wýhoň Duba, nýbrž nazývá jej Berkovcem? Úmysl jeho jest, ve více příznáčný. Hájek užil příběhu tohoto k oslawení příznivců svých pánu z Dubě, kteří se nazývali Berkové a měli za znak ostřev, to jest oselcanu

netolesti dítovanu. Dub jej upomínal na pány z Dubé, i při
 návštěvách Indriah Wychoně. Duba nedlu potomto přeměněna
 jména jeho na podobné Benčin, totiž Berkowec, Hájek šlecht
 hned dále výpravou, jak se Berkowecem odměnil. Odtáhl
 s bratrem svým Jaromírem, povýšeným jeho do stavu pan-
 ského a vzdáním jemu od císaře zmanením na jistinu jedno-
 stejného s Hovorán, jenž si byl jina zaslíbení předtím získal,
 totiž, aby na svém sílu nesil, dvě černo, ostřel na, když
 přeložené, tak aby ukazá ostřel měla pět stříkva, a to vzla-
 tím pole. Pakné pohádal Hájek Berkowce za přiluzného
 s Hovorán, jež podobně přivlastnil, onomu slavnému hradu.
 O tom o všem básník rukopisu Královského mř, newi,
 a proto u něho nanecházne Berkowce, nýbrž starého a pra-
 věho, Wychoně Duba.

Mocťak imakawa, mchodí se ovšem rozuma nepřítel rukopisu
 Královského. Hájek hry neuděl Berkowce z W-
 hone Duba, nýbrž básník uděl Wychoně Duba z Berkowce.
 Jak se to dá odůvodnit? Mlomenem rozližem, Wychoněm
 Dabem (hry) melmi patrně prozářil přewodní Berkowec, to
 jest Berka z Dubé. Jdeť vyháral wěkaw cih Wychon, tímto
 wýhonem dubu jstu Berkowé, wětw páni z Dubé. Co u Hájka
 znejme se hravě, w básni ke jméne jako lagenswí se skrývá.
 Komu takové dáwody prostěti, tomu nem pomoci.

Ale ještě jedna jest pika, kterou zasazaji nepřítelé rukopisu
 Královského. K wywaceni prawost jeho, Emlacký we
 své obrané rukopisu domodil straněci, jeho, také z toho,
 že stášími letopiscim, českým nebylo známno o Jaromírowi,
 že byl dwakrát kázetem českým, jednan po Wladawowowi
 (1003) a podruhé po Boleslawowi Chrobém cih po wyprazení
 Polku rukou 1004. básník pak Královského, rukopisu
 wědel, to dle prawdy, ježo prawí po wleštwi nad Polany:
 Wstane Jarmar nad kší zemí opěl. Die Palackého při-
 klídal jsmn tomu w pojednání swém roku 1849, také w elan
 wáhu. Později přeswědčil jsem se, že na tom mnoho nezá-
 leži. Neboť i dle Křesmy wědíl Jaromír dwakrát, jednan když
 pry jej Boleslaw III. jedn ze země k Boleslawowi Chrobému,
 powěděl wěrným svým, aby jej za krize měl na jeho místě,
 když jeho potkno něco nenaděného, a to se skutečně stalo,
 neb byl od Boleslaw Chrobého zůdné zajat a zowen zrak.

Boleslaw Chrobý se pak potom, pravě (poch Jaromírowi) do
 krutých věch zvrátil. Podobně přewal Hromír, když byl i
 Poláci přinoceni Čechy opustiti. Nebylo tuž básníkovi ani
 potřeby znáti Hromíra ani nějakého namyšlené známého
 starého podání. Je bezpochybné, aby mohl sice, že
 wěděl Jaromír nad vsí země opěl. Nym však uzavřít
 spiknutí před rukopisu Královskému, kterému se dostala
 uloha historika, wěděl, že básník tuto zpráwu nemel odjinud
 než z Dobnera, ze tedy znal, neoličko Hájka, nýbrž i Dobnera,
 a musil, to tedy býti falsanus, nedáwno, před rokem 1817.

Tak wěděl starý básník Dobnera nepotřebowal domněly
 wšak falsanus, který by byl Dobnera znal, byl by se oháněl
 wztih s obě Hájka za základ básně, kterou chtěl obecně
 devalvacího, sfoletí oklamati, neboť od Dobnera, by byl
 wěděl, že jest Hájek pramen nebezpečný. Ale proětiwřím
 rukopisu Královského, ten falsanus drzy jest člověk nad-
 urní zdiheral, drzy zase najednan hrozne neapný, jak toho
 kde počebuj.

O pátém zeměpisném sjezde v Německu

zprávu podává

dr. Jindřich Metelka.

Z našich zpráv o zeměpisných sjezdech v Německu, jež
 jsme posud w tomto časopise čtenářstwu podali, bylo patrné,
 jak se víc a více wzráhá ústánsťwí při vyřočeních těchto
 shromážděních geografických. To řeklo na jevo též při sjezdu
 pátém, který konán byl t. r. dne 9. 10. a 11. m. dubna
 v Hamburku. Obsahoval seznam sjezdowý 633. jmen, a byly
 tudíž počtem jeho ústánsťwí předstřízeny wlně všesky sjezdy
 předchozí. Byla, pak, to jako při sjezdech minulých jména
 jednat profesorů geografie, zeměpisné zeměpisných, jednat
 cestowatelů, známých po různých končinách země naší
 na dle též učitelů odborných, ze škol středních, ale sive-
 likou část i učitelské, mánk zeměpisných, jakýchž by se
 o všem z nepřekšim přewinškém přístavě, wewpřstém, Ham-
 burku, snadno shledalo na ústě. Co se dleme kázák, máno-
 němckých sjezdowatelů, nebylo z Alabawka, proto nepřítelou
 potobu sjezdiste ústánsťwí více než 7 (proh 23 w Alabawce
 r. 1884), z epawěra z těch byl tentokráte zpráwoda) sám jediný.